

barnet boende, skal have ret til samvær, også selv om forældrene har fælles forældremyndighed. Forældrene skal således kunne anmode statsamtet om at fastsætte samværet med barnet, hvis de ikke selv kan blive enige om dette.

Om udvalgets overvejelser henvises til betænkningen s. 69-75.

Justitsministeriet er af de grunde, der er anført af udvalget, enig i, at grundholdningen i den gældende ordning bør bevares, således at fælles forældremyndighed fortsat er et frivilligt alternativ for forældre, der kan samarbejde om barnet. Justitsministeriet finder ikke, at der bør indføres en ordning, hvorefter tvister om helt konkrete spørgsmål om barnets forhold skal kunne indbringes for myndighederne.

Den gældende ordning, hvorefter fælles forældremyndighed forudsætter en aftale mellem forældrene, foreslås derfor bevaret, jf. lovforslagets § 6 om ugifte forældres aftaler om fælles forældremyndighed og § 7, stk. 2, der gælder ved separation og skilsmisse. Den gældende regel om, at hver af forældrene ved samlivsophævelse kan kræve, at den fælles forældremyndighed skal ophøre, foreslås ligeledes bevaret, jf. lovforslagets § 8.

Udvalgets forslag om, at der også i tilfælde, hvor forældrene har aftalt fælles forældremyndighed, skal være adgang for myndighederne til at træffe afgørelse om samværet, hvis forældrene ikke selv kan blive enige, har givet anledning til bemærkninger i høringsssvarene vedrørende betænkningen. Nogle statsamter er således af den opfattelse, at det er betænkeligt på denne måde at fravige forudsætningen om, at fælles forældremyndighed kræver enighed og samarbejdsevne og -vilje til i fællesskab at skabe rammerne for barnets opvækst. Advokatrådet er derimod af den opfattelse, at der i praksis er et åbenbart behov for en regel, der giver mulighed for at fastsætte omfanget af samværet, selv om der er fælles forældremyndighed.

Justitsministeriet kan tilslutte sig, at der i praksis er et behov for en regel, som foreslået af udvalget, og finder ikke, at forudsætningerne for den fælles forældremyndighed afgørende forrykkes herved. Det foreslås derfor i overensstemmelse med forslaget i betænkningen, at adgangen til at fastsætte samvær udvides, således at den af forældrene, der ikke har barnet boende, har ret til samvær, jf. lovforslagets § 16. Med den foreslåede udvidelse af retten til samvær vil det formentlig i en række tilfælde kunne undgås, at forældre, der har aftalt fælles forældremyndighed, må anmode om ophævelse af den fælles forældremyndighed, såfremt de ikke kan blive enige om omfanget af barnets samvær med den af forældrene, der ikke har barnet boende.

3. Andre forældremyndighedsspørgsmål

3.1. Den ugifte fader

Som anført under pkt. 2.1., foreslås der ikke på nuværende tidspunkt ændringer i ordningen, hvorefter fælles forældremyndighed for ugifte samboende forudsætter en aftale mellem forældrene, jf. lovforslagets § 5 - § 6.

Forældremyndighedsudvalget har på den baggrund overvejet retsstillingen for den ugifte fader, der ikke har del i forældremyndigheden.

En ugift fader uden del i forældremyndigheden kan efter den gældende regel i myndighedslovens § 14 få overført forældremyndigheden fra moderen ved dom, hvis ændringen er bedst for barnet. I en sådan retssag har faderen bevisbyrden, idet han skal kunne sandsynliggøre, at en overførsel af forældremyndigheden vil være bedst for barnet. Efter bestemmelsen bevarer moderen således som hovedregel forældremyndigheden, hvis forældrene er lige egnede til at tage sig af barnet.

Forældremyndighedsudvalget foreslår en styrkelse af den ugifte faders retsstilling ved ophør af et længerevarende samliv. Udvalget foreslår, at kriterierne for fordeling af forældremyndigheden i tilfælde, hvor faderen anlægger sag om overførsel af forældremyndigheden umiddelbart efter ophøret af et længerevarende samliv med moderen, bliver de samme som ved ophør af fælles forældremyndighed. Faderen bliver dermed ligestillet med moderen med hensyn til muligheden for at få forældremyndigheden, selv om der ikke er indgået aftale om fælles forældremyndighed.

Om der foreligger et længerevarende samliv afhænger bl.a. af, i hvor stor en del af barnets levetid forældrene har boet sammen. Et længerevarende samliv kan således foreligge i tilfælde, hvor forældrene har boet sammen siden barnets fødsel, og barnet ved samlivsophævelsen ikke er helt spædt.

I de tilfælde, hvor forældrene ikke har boet sammen, eller hvor der ikke er tale om et længerevarende samliv, foreslår udvalget, at den gældende ordning opretholdes.

Om udvalgets overvejelser se betænkningen s. 91-95.

Justitsministeriet er enig i, at der er behov for en styrkelse af den ugifte faders retsstilling i de tilfælde, hvor forældrene har boet sammen i længere tid, og hvor det kan bero på tilfældigheder, at forældrene ikke har indgået en aftale om fælles forældremyndighed. Hensynet til barnet taler også for, at forældrene i denne situation stilles lige med hensyn til muligheden for at få forældremyndigheden.